

Több Fényt!

Képzeljük el. A huszonhetedik kerületi művház színpadán, egy álmos szombat délelőttön Ki Mit Tud előselejtezőt tartanak, izzadt lányok dzsörzérúhában, szikadzt szalámiszömlék a büfében, cinikus fővárosi művészek a zsűriben, és akkor kinőtt érettségii öltönyben a mikrofonhoz lép Mensáros László húszéves reinkarnációja, halkán elmond három verssort, és szépen megáll a levegő. Mert-hogy a csoda akárhol megtörténhet.

Buda kinötte kedves piacát, megérdemelt már egy nagyobb, korszerűbbet. Amikor megtudtam, hogy lebontják, és a helyére bevásárlóközpont kerül, mindazonáltal rettegtem, ugyanazon a helyen nagyobbat csinálni értelemszerűen csak fölfelé törve lehet, azt meg, hogy mit jelent a korszerű fölfelétörés, néhány kellemetlen példa alapján többféle rémálomként is el lehet képzelni.

A Fény utcai piac élő csapata minden rosszindulatú elfeltevésnek. A jó ízlésű funkcionalizmus iskolapéldája. Bizonyíték arra, hogy a jól meggondolt építészeti gondolat rafinált ornamensek nélkül is szép lehet, hogy a puritán anyaghasználat nem leértékeli, hanem kommunikatív teszi az épületet. A Fény utcai piac nyitott, könnyed struktúrája, a fényvel nagyvonalúan bánó üveg tetőszerkezet a bevásárlóközpontot az utca folytatásává, jól szervezett tállalkozási ponttá avatja. Jól megfér itt egymás mellett, a piac archetipusának megfelelően, kocsmák (Café Croquant, Gyros stb.) és pénzváltó (OTP), kockajátékos (Lottózó) és borbély (Fodrászat). A piac természete szerint demokratikusan szervezett tér, a legkülönbözőbb irányokból átjárható, targon-

cákkal, kézikocsikkal a földszinttől a negyedikig minden üzlet és árus megközelíthető, és ebből következik, hogy szemben a legtöbb budapesti köz-

épülettel, a Fény utcai kereskedelmi központ használható kerekesszékekkel is. A burkolat mindenütt aszfalt, könnyen tisztítható és ismét csak az utcai séta érzetét hangsúlyozza. A lépcsők öntött, mozaikhatású műkőből vannak, a járólapok felülete biztonságos, az épületet pedig állandóan takarítják, azt a bizonyos banánhéjat sehol sem láttam. Lehet, hogy elfogult vagyok, még az egyelőre nagyrészt gazdátlan új őstermelői asztalokban is találtam örölnivalót, a feketére festett vaslábak és a natúr, fénytelen lakkal védett, farácsos rakodófelületek természetes funkcionalizmusa az egész épületet jellemző alapgondolatra rímel. A tervezők emberi léptékű, hasznos teret akartak létrehozni, és ez sikerült is nekik. Azon most ne gondolkodjunk el, hová vezetnek a saroklépcsőház legfelső fokai a Márkus étteremmel szemben, ha netán eszünkbe jutna egészen közlelől megnézni odafenn az OTP örökóriás-plakátját. Tériszonyosok kerüljék a helyet. Még szerencse, hogy nem a Postabank költözött ide...

És még egy gonoszokdás. Egész közlelől azért nem nézzünk meg mindent, a kivitelezés nem mindig nőtt fel a feladathoz, az amúgy igénytelen beton

simára zsaluzva szebb volna, az itt-ott meglehetősen lukacsos felületű oszlopok tövét burkoló, szeletekre tördelt kerámialapok is lehetnének egyformák, és csak reménykedni lehet, hogy az épület használatából következő természetes kopás, a vigyázatlanul forduló kézikocsik, élesebb ládasarok nem kezdik ki túl korán az érzékenyebb felületeket. Vajon mi lesz az árnyékolólapok lukacskaiba ragadt korommal, porral? Lesz-e idő, mód és pénz a drótüvegek megfelelő gyakoriságú tisztítására? Ahogy az őstermelők mondták gyerekkoromban: Majd az idő kiforogja, édes fiam ...

A használók – piacozók és vásárlók – mindenesetre bizalmat szavaztak, a régi árusok visszajöttek, mégsem tűnik anakronisztikusnak a kifinomult választékot kínáló sajtoszaküzlet, az épületet lassan elborítja a töméntelen „külföldi” szót használó kereskedelmi tipográfia nagyon is magyaros eklektikája, a lakosság pedig vásárol, sörözik, traccsol, kajál, sportfogad és újságot olvas. Egyszóval, a Fényben él.

(németh)

Építésszek:
Cságoty Ferenc
Hőnich Richárd

Cságoty Ferenc és irodájának egy másik új épületét lapunk 39. oldalán mutatjuk be.

Gotham C Budapest

Nem hálátlan feladat, amit Horváth Tibor köztis építésszeknek megadott. Toldi mozi tőszomszédságában új attraktív szakaszán, egy frissen felújított Bauhaus-ház melletti sarokpalotát és irodabércsarnokot állít fel, nyüzsgő, belvárosias, igényes és középületekkel tarkítva. Közvetlenül a Bazilika, a Nyugati, az Andrásfalvi pedig a Lechner-féle Postatakaró sávja monarchiás teret, rálátással a városra, a sikátorszerűen szűk utca pedig csendes, békebeli. Nyilván ez ihlette az alkotókat. Mert ha mást nem is, de a k.u.k. bauwerket mindenképp így kell csinálni.

A mérleg: tizenegy szint, ebből a földszint a földszint a név